

Obilježnice

Deseta godišnjica djelovanja Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru

Godine 1994. nastojanjima prof. dr. sc. Damira Magaša, koja su podržana od fakultetskog vijeća *Filozofskog fakulteta u Zadru* predvođenog dekanom prof. dr. sc. Šimom Batovićem te od velikoga dijela geografa s Geografskog odsjeka *Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, osnovan je Odsjek za geografiju Filozofskog fakulteta u Zadru. Dvopredmetni sveučilišni dodiplomski studij geografije započeo je radom početkom akademske godine 1994./95.

Razlozi osnivanja tog studija bili su višestruki: nedostatak geografskog kadra u Hrvatskoj, posebno potrebe za nastavnicima geografije (zemljopisa) u osnovnom, srednjem i visokom školstvu ali i potrebe za geografima stručnjacima u drugim djelatnostima (kartografija, prostorno uređenje, statistika, informatika, turizam, zaštita okoliša, novinarstvo, izdavaštvo itd.), potrebe daljnjeg višestranog razvoja geografske znanosti u Hrvatskoj te činjenica da se, unatoč velikim potrebama, nisu osnivali studiji geografije izvan Zagreba, premda su već duže vrijeme postojala određena nastojanja.

Od 2003. Odsjek za geografiju Filozofskog fakulteta u Zadru transformiran je u Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru, Odjel djeluje u novoj zgradi Sveučilišta u Ulici dr. Franje Tuđmana 24 i.

Na Odjelu su na početku djelovala samo tri nastavnika (prof. dr. sc. Ante Kalogjera, prof. dr. sc. Damir Magaš i Želimir Meštrović, profesor visoke škole), a nastava se odvijala uz pomoć vanjskih suradnika. Danas na odjelu djeluje dvanaest stalnih zaposlenika, a u nastavi su angažirana i četiri vanjska suradnika. Od 1998. do kraja 2004. diplomiralo

je ukupno stotinjak studenata geografije u kombinaciji s drugim dvopredmetnim studijskim grupama (najviše povijest, sociologija, engleski jezik i književnost, njemački jezik i književnost, talijanski jezik i književnost).

Od 2002. pokrenut je poslijediplomski studij *Geografske osnove litoralizacije Hrvatske*, na kojem se mogu steći akademski naslovi magistra i doktora znanosti (prirodne znanosti, polje geoznanosti).

Tijekom akademske godine 2004./2005. pripremljeni su novi studijski programi jednopredmetnoga istraživačkog (znanstvenog) i dvopredmetnoga nastavničkog studija geografije, usklađeni s temeljnim smjernicama Bolonjske deklaracije. Studij se odvija po modelu 3 (preddiplomski) + 2 (diplomski). Programi su bili recenzirani, a temelju konačne ocjene izvjestitelja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izdalo je dopusnicu za izvođenje tog programa. U tijeku je izrada trogodišnjega doktorskog studija geografije, koji će se razviti iz postojećega poslijediplomskog studija.

Slika 1. Zgrada Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru

Na Odjelu se, uz nastavni rad, osobita pozornost posvećuje znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, uglavnom unutar znanstvenih projekata financiranih od MZOŠ-a, i to *Geografske osnove razvoja malih hrvatskih otoka glavnog istraživača prof. dr. sc. Damira Magaša Kretanje stanovništva, naseljenosti i naselja Dalmatinske zagore (Južna Hrvatska)* glavnog istraživača prof. dr. sc. Martina Glamuzine, *Geografski uvjeti razvoja ekopoljoprivrede u Hrvatskoj* glavne istraživačice prof. dr. sc. Željke Šiljković i *Pismenost i obrazovanost u Hrvatskoj – evolucija u vremenu i prostoru* glavne istraživačice doc. dr. sc. Snježane Mrđen.

U suradnji s Odjelom za geografiju djeluje *Hrvatsko geografsko društvo – Zadar*, koje upotpunjuje i pomaže stručnu i izdavačku djelatnost (časopis *Geoadria*, *Geografski rječnik* i dr.). Studenti se mogu koristiti i geografskim knjižničnim fondom u prostoru knjižnice nove zgrade Sveučilišta te bogatim fondom Sveučilišne te Znanstvene knjižnice. Kartografska zbirka odnedavno je upotpunjena s brojnim kartografskim eksponatima s izložbe *Kartografija Zadra*, koja je bila priređena u sklopu Trećega hrvatskog geografskog kongresa, održanog u Zadru u rujnu 2003.

Odjel za geografiju surađuje sa srodnim ustanovama u domovini i inozemstvu, pose-

Slika 2. Predavaonica

бно s *Geografskim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* te sa središnjicama Hrvatskog geografskog društva i Hrvatskog kartografskog društva. Od 2004. uspostavljena je suradnja s Odjelom za povijesne i geografske znanosti Sveučilišta u Trstu, koja će uskoro biti konkretizirana razmjenom studenata i nastavnika. Mlađi zagrebački i zadarski geografi zajednički uređuju web stranicu *Geografija.hr*, na kojoj se obrađuju aktualne geografske teme iz Hrvatske i inozemstva.

Povodom desete obljetnice djelovanja zadarskoga Odjela za geografiju potrebno je naglasiti veliko značenje potpore koju je su u cijelom tom razdoblju pružili djelatnici Geografskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu. Izvršna suradnja pri organizaciji *Trećega hrvatskog geografskog kongresa*, koji se održao u Zadru u rujnu 2003., jasno ukazuje na postojeće zajedništvo, premda i dalje treba raditi na konkretnim zadacima s temeljnim ciljem razvitka geografske znanosti u domovini i jačeg pozicioniranja geografije u hrvatskoj znanstvenoj zajednici, ali i općenito, u cijelom domovinskom društvu i gospodarstvu.

Slika 3. Multimedijalna dvorana

Josip Faričić